

El Cant de la Mort

Aquesta nit des de la galeria de la Residència he sentit uns cànctics misteriosos.

Mig ~~afeguda~~ en un divà jo escoltava la llunyana remor del Pacífic i els meus ulls s'extasiaven deavant la meravella de la nit tropical.

En el cel, extranyament lluminós, es formà el perfil de les estrelles i les branques retallades dels tamarius s'hi dibuixaven al damunt com un aiguafort grandió i perfecte.

En les vagoroses llunyanies ~~seixant~~ de llèvant es veia Taiti, l'illa germana, fosca i feresta damunt el firmament.

Jo esperava la lluna, savia que en apareixer darrera el pic gegant de l'Orohena tot el paisatge taitià es transformaria.

Els cimats, adés retallats, s'arrodonirien i una llau argentada es vesaria pels flancs abruptes de la grandiosa vall. Aquell gran oceà remorós, que ara jo solament ~~e~~ endevinava, apareixeria als meus ulls irissat de no ves clarors.

Però aquests cants esquerps amarats de melangia m'atrauen. El paisatge s'esborra del meu esperit, que s'ompla de vibracions polefòniques.

Lentament, com si un filet subtil m'estirés, he eixit de la casa. ^{sortit} Assoleixo el camí, amagat sota l'ombra dels vells mananús.

En en carar-me amb l'altra nit (amb aquella més fosca del bosc) sento que una basarda m'amara.

Les serralades de Moorea s'enlairen tan aprop que la massa negra i compacta dels seus pics fa la ruta més misteriosa i més incerta

Res pot orientar-me si no és l'eco d'aquells càntics perduts en la selva.

Avanço ~~x~~com ombra subtil vers aquell far sonor.

Una estona després descubreixo una febla flama perduda en la boscuria. m'hi atanço. Ombres espesses es belluguen contra llum, imprecises i fantasmals.

Però la tristesa del cant es tan fonda i punyent, que m'aturo com espantada.

Amb el cos estintolat a un tronc de cocoter, escolto i esguardo atenta-

caigut de cocoter. Semblava voler dir:

- Seu, sense cerimònies.

Vaig acceptar, i quan el càntic s'esllanguí li dic:

- Per què canten?

- La pobra menuda s'està morint. No ho sabies?

- Li responc aue ho ignoro tot i li faig:

- Per què canten ara?

- Per ajudar-la a ben morir. Abans -segueix la fembra voluminosa- hem pregat a l'ànima que no deixés el cos. Vingué el bruixot de la vall de la Dona Dormida i volgué tapar-li el nas, la boca i les orelles, perquè l'esperit no s'escapi. Però jo m'hi he oposat. No penses que aixó es bàrbar? Hem discutit i a la fi m'ha donat raó. Preguar a l'ànima que no ^{abandoni} deixi el cos no pot fer-li cap mal, veritat?

- Jo pregunto anhelant:

- I ella, què diu?

- Moreré? Començà cantant amb nosaltres. Deia Oh! ànima meva no vulguis abandonar el meu jove cos"...però aviat perdé el delit. Les forces l'aban

donen depressa. Diu el bruixot que viurà poca estona.

Afageixo amb angunia:

- Què penseu fer?

- Que vols que fem? Ens hem reunit al entorn de la malalta i.... ja ho veus, cantem!....

Efectivament. Una veu aguda d'infant va enlairar-se com un clam d'agonia, i un greu murmuri nasell s'hi afegí.

Més tard, homes i infants tornaven a unir-se en noves i planyívoles tonades.

Tota la selva immensa i quieta es feia eco d'aquella dolor impotent i resignada enfront de Já la inflexible mort.

Els meus ulls, clavats en la porta oberta de la cabana, s'obstinaven en penetrar aquell sofriment infantil, i la meva oïda copsava, en les pauses delcant, la remor potent del Pacífic esberlant-se ~~híhik~~ contra la barra coral·lina.

Passaven sovint alenades d'alisi vivificador que dúia efluvis de salobre.

Tot d'una, apareix una dona a la porta de la cabana, amb la cabellera esbullada i els ulls extraviats.

El cant parà ~~instantàniament~~ instantàniament.

La veu de la fembra va dir unes paraules que jo no vaig comprendre però el significat no em va escapar.

Mareré havia mort.

I lentament, sense plors, sense comentaris, sense lamentacions, la multitud es va aixecar, desfilà per la casa, sortí, va perdre's en la fosca....

Poc a poc morí la foguera. El silenci esdevingué intens. La lluna brillava clara i dolça sobre el gran mar d'argent, i els polinesis dormien ara, fatigats de cantar mentre la mort venia.

* * *

anava

L'endemà, a la cabana selvàtica per assistir a l'enterrament de Mareré quan m'adono que ja he fet tard. A uns quinze metres del camí, entre la gran badia i la casa, es veia un pilot de terra remogut de fresc. Era la

7
tomba de la menuda.

Vaig pensar: "Ara reposarà ~~ix~~ en lloc bonic, llà on visqué alegrement. Damunt del seu fossar, es gronxaran les palmes dels cocoters, als quals ella cots els infants maorís s'enfilava sovint, i prop del lagon clar, que es la joia de la mainada.

Es una tarda deliciosa teixida de llum de verdor de cel turquesa de perfums subtils.

El Pacífic es gronxa tranquil des dels esculls fins l'infinit.

Passen, sobre el lagon, els musclats pescadors dintre de llurs pirogues, despullats i magnífics,

I al volt de la tomba de Mareré, riuen les plantes i el mar, riuen el cel i els homes.